

V.l.n.r.: Twan van Wijk, Marc Grooteman, Daniel Clarke, Peter Moore, Nick Martin en Arjen Westeneng.

‘We krijgen de vrijheid en support om de beste van de wereld te zijn’

Greenkeeper en Fieldmanager of the Year brengen bezoek aan golfbanen rondom Londen

Het is inmiddels een goede traditie dat de Fieldmanager of the Year en Greenkeeper of the Year door een aantal sponsors worden meegenomen op een trip. Vorig jaar brachten de winnaars een sensationeel bezoek aan de middenstip van zowel Real als Barcelona. Dit jaar was de beurt aan golfbanen rond Londen. En dat waren niet de minste banen.

Auteur: Peter Jansen

Samen met Twan van Wijk van ICL en de vakbladen Fieldmanager en Greenkeeper vertrokken Marc Grooteman en Arjen Westeneng woensdagochtend 13 juni naar Engeland voor een bezoek aan de exclusieve Wentworth Club in Virginia Water. Daar ontmoetten zij Daniel Clarke, de *courses manager*

van Wentworth, en zijn collega Peter Moore. Nick Martin (ICL) sloot zich bij het gezelschap aan. Wentworth Club staat vooral bekend om het *BMW PGA Championship* dat afgelopen mei weer plaatsvond. Wentworth heeft drie 18-holesbanen: de beroemde door Harry Colt ontworpen West Course

uit 1926, de minder bekende East Course (waar in 1953 de Ryder Cup is ontstaan) die ook werd ontworpen door Colt in 1924, en de meest recente: de Edinburgh Course uit 1990, ontworpen door John Jacobs. Daarnaast is er nog een 9-holes *Executive Course*.

8 min. leestijd

Daniel Clarke

Al doet zijn Engelse naam anders vermoeden, Daniel Clarke is toch echt een Nederlander. Hij is geboren en opgegroeid in Nederland, maar is ondertussen alweer vijftien jaar werkzaam in het buitenland. Na verschillende functies bij Wimbledon, The Belfry in Birmingham, Harbour Town en drie jaar in Abu Dhabi, begon hij in 2017 aan zijn nieuwe functie als *golf courses manager* van Wentworth. Deze functie bestond voor zijn komst nog niet en is speciaal voor hem gecreëerd. Daniel Clarke: 'De golfclub zat in een transitiefase en ze waren voor het beheer op zoek naar een praktisch persoon, die de hoofdgreenkeepers van de drie banen goed kon aansturen. De Chinese eigenaar heeft in feite maar één ambitie, namelijk de beste van de wereld zijn. Dat sprak mij enorm aan. De eigenaar geeft ons de vrijheid en support om naar die ambitie toe te werken. Ook de samenwerking tussen de greenkeepers verloopt soepel en we vullen elkaar goed aan.'

Als *courses manager* stuurt Daniel Clark ongeveer 60 man aan, verdeeld over de drie banen. 'De West Course heeft 24 greenkeepers en de East Course en Edinburgh Course allebei tien. Daarnaast beschikt de *golf courses manager* over tien hoveniers, twee *mechanics*, twee irrigatiespecialisten en een aantal mensen in ondersteunende functies.'

West Course

Na de ontvangst door Daniel was het tijd om de baan te bezoeken. Gelukkig had Clarke een aantal Clubcars geregeld, zodat het gezelschap niet te voet de baan over hoefde. Zelfs de Clubcars waren speciaal geprepareerd voor de baan, door middel

Daniel Clarke, Twan van Wijk, Arjen Westeneng en Marc Grooteman.

van een navigatietool die de spelers automatisch waarschuwt als ze zich op een 'verboden' deel van de baan of fairway bevinden. Met een decent Engels piepje word je vriendelijk gemaand om rechtsomkeer te maken. Deze speciale handicarts komen in Nederland ook steeds vaker voor. Met gps worden winterroutes uitgezet om de baan te sparen.

Het *BMW PGA Championship* was net twee weken voor het bezoek afgelopen, maar men was nog steeds bezig met het afbouwen van de tribunes en andere faciliteiten voor het toernooi. De West

Course, waarop het toernooi gespeeld wordt, lag er nog perfect bij. De greens van de West Course zijn in 2017 compleet gerenoveerd, een investering van vijf miljoen pond. Voor de greens wordt 007 DSB *creeping bent* als graszaad gebruikt. Dit witstruis is volgens Daniel de beste soort voor zijn baan. Deze grassoort, gekweekt door dr. Hurley, kwam als beste uit de *field trials* met zestien verschillende grasmengsels, waarmee twee jaar voor de renovatie op Wentworth begonnen was. Het witstruis wortelt op Wentworth ongeveer 20 tot 25 centimeter diep. De greens worden elke ochtend met een handmaaier op drie millimeter gemaaid. Daarnaast mogen er elke dag maar veertig tot zeventig spelers op de golfbaan, zodat er weinig betreding is en de golfbaan snel kan herstellen. Elke ochtend wordt het vochtgehalte van de greens gemeten en de berekening daarop afgestemd. Dat meten gebeurt met een pogostick, die de meetwaarden en locaties automatisch doorstuurt naar de mobiele telefoon. Daniel: 'Ons ideale vochtgehalte is 17 procent. Op dit moment zitten we op 15.' Om het vochtgehalte optimaal te krijgen en te houden, maakt Wentworth gebruik van de *wetting agent* van ICL, H2O Pro Trismart. De berekening gebeurt volledig automatisch met een Toro Lynx-systeem. Ook dit is natuurlijk volledig met een smartphone aan te sturen. Daarnaast wordt er ook aandacht besteed aan handmatig bijwateren.

Subair

Verder heeft elke green op de West Course een automatisch Subair-systeem. Dit is een soort gigas-

De 18th green op Wentworth, voorafgaand aan het BMW PGA Championship.

Arjen Westeneng aan het putten op de West Course (Wentworth) en Marc Grooteman aan het putten op de West Course.

tofzuiger, die aangesloten is op het drainagesysteem en op lucht en daarmee vocht uit de greens kan zuigen. Deze Subair is aangesloten op een weerstation en zodra er 2 millimeter neerslag valt, gaat hij automatisch aan. De Subair kan niet alleen water wegzuigen, maar ook omgeschakeld worden en verse lucht in de bodem van de greens blazen, waardoor de CO₂-opbouw van de bodem verbetert. Volgens Daniel is deze Subair een echte gamechanger, al ging het wel om een grote investering. Onder meer door al deze maatregelen hebben de greens een snelheid op de stimp van 13,5.

ICL

ICL is verantwoordelijk voor ongeveer 90 procent van de gebruikte meststoffen, biostimulanten en *wetting agents* op de golfbaan, vandaar dat de Nederlandse accountmanager Twan van Wijk ons hier graag mee hiernaartoe wilde nemen. Op de *nursery green* van Wentworth start ICL binnenkort met een proef, waarvoor ongeveer een kwart van de totale *nursery green* gebruikt mag worden. Met de nieuwe biostimulanten-range onder de merknaam Vitalnova wordt getest wat het effect is op schadelijke wortelaaltjes (nematoden). Door de geïntegreerde aanpak met meststoffen, *wetting agents* en biostimulanten verschilt ICL volgens STRI van de traditionele fungicideprogramma's, wat prima past in het kader van de *green deal* in Nederland.

Toro

Ook Toro, sponsor van de Fieldmanager en de Greenkeeper of the Year, is uitermate goed vertegenwoordigd op Wentworth. Volgens Clarke is 99 procent van de machines van Toro. Dit komt door de deal die Toro met Wentworth heeft. In principe

houdt deze in dat Wentworth al zijn machines bij Toro leaset voor de duur van vijf jaar. Dat betekent dat alle greens met handgreenmaaiers van Toro worden bewerkt, maar ook de fairways en roughs worden met rood bewerkt.

Blackmoor Golf Club

Donderdag ging de tocht verder naar twee andere banen. Darren Hatcher van ICL was de hele dag de begeleider. Het gezelschap ging eerst naar Blackmoor Golf Club in Whitehill (nummer 75 in de top 100 van beste golfclubs in het Verenigd Koninkrijk, van de ongeveer 3000 in totaal). Daar werd de rondleiding verzorgd door coursemanager James Norris. Dit was een compleet andere baan dan Wentworth. Blackmoor is een stuk kleiner en

ligt midden in de bossen rondom Londen. De baan is een 18-holesbaan, aangelegd in 1903 en ontworpen door Harry Colt. Hij is het best te omschrijven als een traditionele heidebaan. De golfclub is opgericht voor officieren uit het Britse leger. Pas later is de baan verkocht en werd hij commercieel. De laatste jaren is er een aantal aanpassingen aan de baan uitgevoerd: een paar bunkers zijn weggehaald en er zijn bomen gekapt. Volgens coursemanager James Norris is het karakter van de baan behouden gebleven.

De greens zijn de laatste twintig jaar wel flink aangepakt. Ze zijn platter gemaakt en verbeterd, maar liggen nog steeds op dezelfde locaties als bij de opening, 105 jaar geleden. Ook zijn de greens een

1st fairway van Wentworth.

stuk verhoogd door middel van bezanden, zodat ze sneller opdrogen. De greens worden gemaaid op 3 millimeter. Blackmoor is naar eigen zeggen continu op zoek naar de juiste balans, om zo een stimp van 9 tot 10 te krijgen. Coursemanager James Norris is al vijftien jaar werkzaam op Blackmoor; zijn team bestaat uit zes man, die fulltime bezig zijn met de baan. De fairways worden op deze baan twee keer per week gemaaid, waarbij al het gras wordt opgevangen. Dat leidde bij Greenkeeper of the Year Arjen Westeneng tot de verzuchting: 'Dat opvangen is veel werk, maar het oogt veel mooier. Misschien

moeten wij dat ook maar gaan doen.'

Prince's Golf Club

Tot slot volgde een bezoek aan de Prince's Golf Club in Sandwich (57e in het Verenigd Koninkrijk), voor een rondleiding met coursemanager Sean McLean en James Bledge van de Royal Cinque Ports Golf Club, de naastgelegen baan. De Prince's Golf Club is een traditionele linksbaan, aangelegd in 1902 en ontworpen door Charles Hutchings. De baan heeft 27 holes. In 2017 is de volledige baan herontworpen en gerenoveerd. Veel bomen zijn weggehaald en alle bunkers op één na zijn vernieuwd. Deze oude bunker is sinds de aanleg

in 1902 namelijk niet meer aangepast en is de *signature bunker* voor deze baan. Tijdens de Tweede Wereldoorlog werd de baan gebruikt als oefenterrein voor het leger, wat je terugziet in sommige elementen in de baan.

Tijdens de renovatie is een aantal greens verplaatst en verhoogd. De greens worden gemaaid op 4 millimeter. De Prince's Golf Club ziet zichzelf als *low input course* en maakt gebruik van 100 procent roodzwenk. De stimp van de green ligt op 9,5. Het mooie aan deze baan is dat hij erg overzichtelijk is en een geweldig uitzicht op zee heeft. Daarnaast zijn alle looppaden voorzien van strak gemaaid gras, met om de drie meter beregening. De Schot Sean McLean is ongeveer achtenhalf jaar werkzaam bij de Prince's; hij werkt met tien personen fulltime aan de baan.

Het was een intensief, maar erg leuk programma, vindt Arjen Westeneng, die op het moment van schrijven op Golf Club Gut Lärchenhof in Duitsland meewerkt aan de voorbereidingen voor het BMW International Open. 'We hebben heel mooie banen gezien; met name Wentworth vond ik erg bijzonder. Hoe ze dat daar voor elkaar krijgen, dat was heel bijzonder. Vooral de West Course vond ik uniek om te zien, omdat daar ook de BMW PGA wordt gespeeld. Hole 18 zie je altijd op tv. De West Course wordt onderhouden door 21 greenkeepers (eigenlijk moeten dat er 24 zijn, maar ook in Engeland kunnen ze moeilijk aan vakmensen komen). De snelheid van de greens is rond 12 op de stimpmeter en met het toernooi nog iets sneller.'

'Maar ook de andere banen waren interessant. Blackmoor, bijvoorbeeld, is met zijn heide en bos een totaal andere baan dan Wentworth. De drie banen zitten dit jaar allemaal net boven de 100 kg stikstof op de greens. Dat is vergelijkbaar met mijn eigen baan, De Woeste Kop, en ik vermoed met veel andere Nederlandse banen. Ze zijn in Engeland ook zeker naar beneden gegaan qua voeding! Wat Westeneng onder meer opviel op Wentworth, was de beluchting van de greens. 'Er ligt een drainagesysteem waarmee zowel gezogen als geblazen kan worden. Stel dat je een dag veel regen hebt, dan kun je dat water dus wegzuigen.' Wentworth heeft drie banen. Dagelijks mag een beperkt aantal spelers de baan op. 'Op maandag kan men tot 12 uur starten; anders raken de greenkeepers achter met de werkzaamheden. Op dinsdagmiddag ligt de focus op het verbeteren van de kwaliteit. Dat herhaalt zich zo elke week. "Geel is het nieuwe groen" levert leuke discussies op met de Engelse collega's, maar is toch moeilijk te

Blackmoor Golf Club.

Arjen Westeneng, James Norris, Darren Hatcher, Marc Grooteman en Twan van Wijk.

Prince's Golf Club, de oude bunker op de achtergrond.

begrijpen voor hen. Ze realiseren zich zeker dat er wat gedaan moet worden aan het milieu, maar om de baan helemaal te laten verdrogen, dat is niet te verkopen aan de leden, die veel geld betalen voor kwaliteit.'

Op één van de greens mochten de heren zelf een balletje putten. 'De greens zijn zó snel, dat je de bal er in drie à vier puts in hebt. De andere twee banen van Wentworth zijn iets lager van niveau, wat voor de gemiddelde golfer wel leuker is, denk ik. Tijdens

zo'n bezoek wordt wel bevestigd dat je met veel "handjes" ook veel mogelijkheden hebt om nog meer de puntjes op de i te zetten!' Ook Marc Grooteman was onder de indruk van de diverse golfbanen. 'Een baan zoals Wentworth is natuurlijk top. Ik kom zelf meer uit de wereld van de sportvelden, maar het is mooi om op deze manier kennis te maken met andere disciplines. Je leert er natuurlijk ook weer van.' Ook Grooteman verbaasde zich over de snelheid van de green. 'Die bal blijft maar rollen; je ziet gewoon dat er weinig weerstand is.' Ook de ligging van de banen vond Grooteman mooi. 'In Nederland is het vaak allemaal vlak, maar in Engeland hebben de banen een veel natuurlijkere uitstraling. Daarnaast is het bijzonder om te zien hoeveel geld er vrijgemaakt wordt voor het onderhoud van de banen en de investering in personeel. Dat is een duidelijk verschil met wat er in Nederland mogelijk is; je ziet dat meteen terug aan de kwaliteit van de banen.'

Be social

Scan of ga naar:

www.Greenkeeper.nl/artikel.asp?id=9-7635

Al 75 jaar uw betrouwbare (kennis)partner.
Kijk op onze webshop voor uitgebreide informatie over ons brede assortiment A-merken en -producten.

BARENBRUG **melspring** **AICL** **VOSCA**

headland **TourTurf** **AQUA-AID** **new spring**

Hoofdstraat 35 | Sprang-Capelle | 0416 - 311 326 | www.voscapelle.nl

Natuurlijk goed

NLadviseurs

KWALITEITSVERHOOGING DOOR UITVOERBAAR ADVIES

NLadviseurs draagt structureel bij aan de kwaliteit van golfbanen en golfclubs met een praktisch en planmatig beheerplan.

Wij doen dit door het geven van duurzaam en toegankelijk beheeradvies gericht op het golfspel, het landschap en de bedrijfsvoering.

MEER INFORMATIE:
www.nladvisers.nl | info@nladviseurs.nl | 026-7851440